Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2025)0098

A gazdasági és társadalmi kohézióról szóló 9. jelentés

Az Európai Parlament 2025. május 8-i állásfoglalása a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló 9. jelentésről (2024/2107(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 4., 162., 174–178. és 349. cikkére,

– tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] (közös rendelkezésekről szóló rendelet),

– tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel az Európai Regionális Fejlesztési Alap és külső finanszírozási eszközök által támogatott európai területi együttműködési célkitűzésre (Interreg) vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1059 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021.

---

1 HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
2 HL L 231., 2021.6.30., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
3 HL L 231., 2021.6.30., 94. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1059/oj.

június 24-i (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1],

– tekintettel az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról szóló, 2021. június 24-i (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU és az 508/2014/EU rendeletnek a COVID-19 járványra adott válaszként a tagállamok egészségügyi rendszereibe és gazdaságuk más ágazataiba történő beruházások mozgósítását célzó különös intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. március 30-i (EU) 2020/460 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4] (A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés),

– tekintettel az 1301/2013/EU és az 1303/2013/EU rendeletnek az európai strukturális és beruházási alapok Covid19-járványra adott válaszlépésekre történő felhasználásához kivételes rugalmasságot biztosító egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. április 23-i (EU) 2020/558 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5],

– tekintettel a 2012/2002/EK tanácsi rendeletnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzet által súlyosan érintett tagállamoknak és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás nyújtása céljából történő módosításáról szóló, 2020. március 30-i (EU) 2020/461 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6],

---

1 HL L 231., 2021.6.30., 21. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
2 HL L 231., 2021.6.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
3 HL L 435., 2021.12.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
4 HL L 099., 2020.3.31., 5. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/460/oj.
5 HL L 130., 2020.4.24., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/558/oj.
6 HL L 099., 2020.3.31., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj.

– tekintettel az 1303/2013/EU rendeletnek a Covid19-világjárvány és társadalmi következményei okozta válság elhárításának előmozdítását és a zöld, digitális és reziliens gazdasági helyreállítás előkészítését támogató kiegészítő források és az azokkal kapcsolatos végrehajtási rendelkezések tekintetében történő módosításáról (REACT-EU) szóló, 2020. december 23-i (EU) 2020/2221 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1],

– tekintettel az 1303/2013/EU és a 223/2014/EU rendeletnek az Európában lévő menekültekre irányuló kohéziós fellépés (CARE) tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. április 6-i (EU) 2022/562 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2],

– tekintettel az 1303/2013/EU és az (EU) 2021/1060 rendeletnek az Oroszországi Föderáció által elkövetett katonai agresszió következményeinek kezelését célzó további rugalmasság tekintetében történő módosításáról – FAST (a területeknek nyújtott rugalmas támogatás) - CARE – szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2039 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[3],

– tekintettel a fenntartható városi együttműködésre irányuló, 2002-ben létrehozott URBACT programra,

– tekintettel a 2016. május 30-i uniós városfejlesztési menetrendre,

– tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó 2020. december 1-jei területfejlesztési menetrendre,

– tekintettel a Bizottság által 2024. március 27-én közzétett 9. kohéziós jelentésre és a 9. kohéziós jelentésről szóló, 2024. március 27-i bizottsági közleményre[4] (COM(2024)0149),

– tekintettel az Európai Parlament Kutatószolgálata által 2024. decemberben megjelentetett „Az uniós kohézió jövőjéről: forgatókönyvek és azok regionális egyenlőtlenségekre gyakorolt hatása” című tanulmányra,

– tekintettel a Bizottság „Forging a sustainable future together – Cohesion for a competitive and inclusive Europe (Fenntartható jövő

---

1 HL L 437., 2020.12.28., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2221/oj.

2 HL L 109., 2022.4.8., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/562/oj.

3 HL L 275., 2022.10.25., 23. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2039/oj.

4 Európai Bizottság: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, *Kilencedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról*, 2024.

közös kialakítása – Kohézió egy versenyképes és befogadó Európáért)” című, 2024. februári jelentésére[1],

– tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a 9. kohéziós jelentésről szóló, 2024. május 31-i véleményére[2],

– tekintettel a Régiók Bizottságának „2027 utáni megújított kohéziós politika, amely senkit nem hagy hátra – az RB válaszai a 9. kohéziós jelentésre, a kohéziós politika jövőjével foglalkozó magas szintű csoport jelentésére” című, 2024. november 21-i véleményére,

– tekintettel a Bizottság által 2024. szeptember 9-én közzétett „Az európai versenyképesség jövője – Európa versenyképességi stratégiája” című jelentésre,

– tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),

– tekintettel „Az uniós kohéziós alapok egyszerűsítése: az adminisztratív terhek és az elbocsátások kezelése” című, az Uniós Belső Politikák Főigazgatósága által 2024 novemberében közzétett dokumentumra[3],

– tekintettel a határrégiók uniós fejlesztési és növekedési eszközéről (BRIDGEforEU) szóló, 2025. május 7-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4],

– tekintettel „Az emberek középpontba állítása, a fenntartható és inkluzív növekedés biztosítása és a lehetőségek kibontakoztatása az EU legkülső régióiban” című, 2022. május 3-i bizottsági közleményre (COM(2022)0198),

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levél formájában benyújtott véleményére[5],

---

1 Európai Bizottság: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, *Forging a sustainable future together – Cohesion for a competitive and inclusive Europe: report of the High-Level Group on the Future of Cohesion Policy (Fenntartható jövő közös kialakítása – Kohézió egy versenyképes és befogadó Európáért: a kohéziós politika jövőjével foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentése)*, 2024. február.

2 HL C, C/2024/4668, 2024.8.9., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4668/oj.

3 Európai Parlament: Az Uniós Belső Politikák Főigazgatósága Strukturális és Kohéziós Politikák Tematikus Főosztálya, *Streamlining EU Cohesion funds: addressing administrative burdens and redundancy (Az uniós kohéziós alapok egyszerűsítése: az adminisztratív terhek és az elbocsátások kezelése)*, 2024.

4 A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

5 A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

– tekintettel a „Kohéziós politika és regionális környezetvédelmi stratégiák az éghajlatváltozás elleni küzdelemben” című, 2021. március 25-i állásfoglalására[1],

– tekintettel az uniós régiók demográfiai tendenciáinak a kohéziós politika eszközeivel történő megfordításáról szóló, 2021. május 20-i állásfoglalására[2],

– tekintettel a „Szorosabb partnerség az EU legkülső régióival” című, 2021. szeptember 14-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a „Gazdasági, társadalmi és területi kohézió az Unióban: a 8. kohéziós jelentés” című, 2022. szeptember 15-i állásfoglalására[4],

– tekintettel a nemzeti hatóságok által megosztott irányításban végzett ellenőrzések és vizsgálatok megbízhatósága növelésének lehetőségeiről szóló, 2023. november 21-i állásfoglalására[5] ,

– tekintettel az európai régiók tehetségpotenciáljának kiaknázásáról szóló, 2023. november 23-i állásfoglalására[6],

– tekintettel „A kohéziós politika 2014–2020 között – végrehajtás és eredmények a tagállamokban” című, 2024. március 14-i állásfoglalására[7],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére (A10-0066/2025),

A. mivel a kohéziós politika az uniós politikák középpontjában áll, és a 2014–2020-as és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret értelmében az EU fő eszköze a fenntartható gazdasági, társadalmi és területi fejlődésbe történő beruházásokhoz, valamint a zöld megállapodás céljainak eléréséhez az EU egész területén; mivel a kohéziós politika – a Szerződésekben előírtak szerint – alapvető fontosságú a jól működő és virágzó belső piac szempontjából, mivel előmozdítja az EU valamennyi régiójának, különösen a kevésbé fejlett régióknak a fejlődését;

B. mivel a kohéziós politika előmozdította a gazdasági, társadalmi és területi konvergenciát az EU-ban, különösen azáltal, hogy például a

---

1 HL C 494., 2021.12.8., 26. o.
2 HL C 15., 2022.1.12., 125. o.
3 HL C 117., 2022.3.11., 18. o.
4 HL C 125., 2023.4.5., 100. o.
5 HL C, C/2024/4207, 2024.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4207/oj.
6 HL C, C/2024/4225, 2024.7.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.
7 HL C, C/2024/6562, 2024.11.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6562/oj.

közép- és kelet-európai uniós tagállamok bruttó hazai termékeit az 1995. évi uniós átlag 43%-áról 2023-ra mintegy 80%-ra növelte; mivel a 9. kohéziós jelentés kiemeli, hogy 2022 végéig a kohéziós politika több mint 4,4 millió vállalkozást támogatott, több mint 370 000 munkahelyet teremtve ezekben a vállalatokban; mivel ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika jelentős megtérülést eredményez, és hogy a 2014–2020-as és a 2021–2027-es programokba befektetett minden egyes euró 2030-ra 1,3 EUR további GDP-t fog generálni az Unióban; mivel a kohéziós politika az EU-ban az összes állami beruházás átlagosan mintegy 13%-át tette ki;[1]

C. mivel a Bizottságnak a kilencedik kohéziós jelentéssel együtt benyújtott, „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára: a legfontosabb eredmények és a további lépések” című jelentése hangsúlyozza, hogy a közös agrárpolitika vidékfejlesztési pilléréből 24,6 milliárd EUR, azaz 8% a mezőgazdaságon kívüli vidéki területeket érintő beruházásokra irányul, megteremtve ezzel a vidéki területek jövőjéről szóló vita színterét;

D. mivel 2021 és 2027 között a kohéziós politika több mint 140 milliárd EUR-t fektetett be a zöld és digitális átállásba[2] a hálózatok és az infrastruktúra fejlesztésének elősegítése, a természetvédelem támogatása, a zöld és digitális készségek fejlesztése és a munkahelyteremtés és a közszolgáltatásokat előmozdítása érdekében;

E. mivel annak ellenére, hogy a kohéziós politika széles körben elismert és bizonyítottan pozitív hatást gyakorol a társadalmi, gazdasági és területi konvergenciára, továbbra is jelentős kihívások állnak fenn, amelyeket különösen a szubnacionális szintű, a régiókon belüli és a fejlődési csapdába esett régiókban tapasztalható fejlettségbeli különbségek, valamint az éghajlatváltozás hatása jellemez a demográfiában, a digitális és zöld átállásban, illetve a konnektivitásban, de a fenntartható gazdasági fejlődésben is, különösen a legkevésbé fejlett régiókban, valamint a vidéki és távoli térségekben;

F. mivel a kohéziós politika és az uniós ágazati programok több ízben segítették elő hatékonyan a régiókban az olyan vészhelyzetekre és aszimmetrikus sokkokra való reagálást, mint például a Covid19-válság, a brexit, az energetikai válság és az Ukrajna orosz megszállása által okozott menekültválság, valamint a természeti katasztrófák, annak ellenére, hogy ez egy hosszú távú strukturális politika, és nem válságkezelési eszköz vagy a szükséghelyzeti reagálás finanszírozási mechanizmusa; mivel az ilyen válságok

---

1 Európai Bizottság, Kilencedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, i. m.

2 Európai Bizottság: Kilencedik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról, i. m.

késleltették az európai strukturális és beruházási alapok végrehajtását, és mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaiból finanszírozott projektek jelentős része a kohéziós politika keretében beruházásra tervezett projektekből származik;

G. mivel a 2014–2020 és a 2021–2027 közötti időszakban már meghozott intézkedések ellenére tovább kell egyszerűsíteni a kohéziós politikai eszközök és alapok felhasználását és kezelését szabályozó szabályozási keretet, és jobban fel kell használni és fejleszteni kell az interoperábilis digitális eszközöket, többek között egyablakos digitális szolgáltatóközpontok létrehozásával, az eljárások egyszerűsítése, az érdekelt felek bizalmának erősítése, az adminisztratív terhek csökkentése, a pénzeszközök kezelésének rugalmasságának növelése és a kifizetések felgyorsítása céljából, nemcsak a vonatkozó hatóságok, hanem a végső kedvezményezettek számára is; mivel növelni kell az alapok rugalmasabb felhasználásának lehetőségét, beleértve a kettős felhasználású termékek fejlesztésének finanszírozását is; mivel rendkívül fontos, hogy a jövőbeli kohéziós politikát a finanszírozási időszak egészére kiterjedő stratégiai lendülettel alakítsák ki, amelyet azonban félidőben felül lehet vizsgálni;

H. mivel a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok alacsony, jelenleg mindössze 6%-os felhasználási aránya nem a tagállamok vagy a régiók szükségletének hiányára vezethető vissza, hanem inkább az operatív programok jóváhagyásának késedelmére, a pénzügyi keretek közötti átmeneti időszakra, a Next Generation EU nemzeti irányító hatóságok általi rangsorolására, a korlátozott adminisztratív kapacitásra és az összetett bürokratikus eljárásokra; mivel előfordulhat, hogy a tagállamok és a régiók nem sietnek az összes rendelkezésre álló forrást felhasználni, mivel az „N+ 2” vagy az „N+ 3” szabályok szerinti esetleges meghosszabbításra számítanak;

I. mivel a kohéziós szabályozási keret egyik programozási időszakról a másikra történő radikális módosításai a felelős hatóságok és a kedvezményezettek bizonytalanságához, a jogszabályok eltúlzott átültetéséhez, a hibaarányok növekedéséhez (és az ezzel járó negatív reputációs és pénzügyi következményekhez), a végrehajtás késedelméhez és végső soron elégedetlenséghez vezetnek a kedvezményezettek és a lakosság körében;

J. mivel néha verseny alakul ki a kohéziós alapok, a szükséghelyzeti alapok és az ágazati politikák között;

K. mivel a demográfiai változások uniós régiónként jelentősen eltérnek, egyes tagállamok népessége az elkövetkező években várhatóan csökkenni fog, míg másoké várhatóan növekedni fog; mivel a demográfiai változások a régiók között is előfordulnak, ideértve a legkülső régiókból való elvándorlást is, de általában a tagállamokon belül a vidéki területekről a városokba történő elvándorlásokban mutatkozik meg, de a nagyvárosi területek esetében jelentkeznek,

ahol a nők nagyobb számban hagyják el a vidéki területeket, mint a férfiak, de a nagyvárosok körüli falvak is nehézségekkel küzdenek az alapvető infrastruktúrába való beruházások terén; mivel minden régióban – különös tekintettel a vidéki és távoli területekre – meg kell erősíteni az olyan alapvető szolgáltatások nyújtását, mint az egészségügy, az oktatás és a közlekedés; mivel nagyobb hangsúlyt kell fektetni az elnéptelenedés és a nem megfelelő szolgáltatások által sújtott területekre, és célzott intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy vállalkozói projektek, magas színvonalú mezőgazdaság és fenntartható turizmus révén ösztönözzék a fiatalokat a maradásra;

L. mivel a népesség elöregedésének figyelembevétele alapvető fontosságú a generációk közötti igazságosság biztosítása, és ezáltal különösen a fiatalok részvételének erősítése érdekében;

M. mivel a városi területeket új kihívások terhelik, amelyek a lakosság városokba történő beáramlásából, valamint a lakás- és energiaárak emelkedéséből adódnak, amelyek szükségessé teszik az ingatlanfejlesztéseket, új környezetvédelmi és energiatakarékossági intézkedéseket, például az energiaszegénység elleni küzdelem és az energiahatékonyság előmozdítása érdekében a gyorsított mélyfelújításokat; mivel az uniós kohéziós politikának hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az EU-ban mindenki, különösen az alacsony és közepes jövedelmű háztartások, a városi lakosok, a gyermekes családok, a nők és a fiatalok számára megfizethető és hozzáférhető lakáspiac jöjjön létre;

N. mivel az uniós városfejlesztési menetrend hatékony végrehajtása javíthatja a városok azon képességét, hogy hozzájáruljanak a kohéziós célkitűzésekhez, ezáltal javítva a polgárok életminőségét és garantálva az EU pénzügyi forrásainak hatékonyabb felhasználását;

O. mivel különös figyelmet kell szentelni a vidéki térségeknek, valamint az ipari átalakulás által érintett térségeknek és az olyan, súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátránnyal, agyelszívással, éghajlattal kapcsolatos kockázatokkal és vízhiánnyal küzdő régióknak, mint a legkülső régiók, és különösen az e régiók vagy az EU perifériáján fekvő szigetek, a rendkívül gyéren lakott régiók, a szigeti, a hegyvidéki és a határon átnyúló régiók, valamint a part menti és tengeri régiók;

P. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja új geopolitikai helyzetet teremtett, amely jelentős hatással van a foglalkoztatásra, a gazdasági fejlődésre és a gazdasági lehetőségekre, valamint a lakosság általános jóllétére az Ukrajnával, Belarusszal és Oroszországgal határos régiókban, valamint az olyan tagjelölt országokban, mint Ukrajna és Moldova, amelyek ezért különös figyelmet és támogatást igényelnek, többek között a kohéziós politika megfelelő kiigazításával; mivel ez a háború soha nem látott számú ember EU-ba menekülését eredményezte, ami további terhet ró a

helyi közösségekre és szolgáltatásokra; mivel az EU kollektív biztonsága nagymértékben függ az EU külső határain fekvő régiók életképességétől és jóllététől;

Q. mivel Észak-Írország egyedi helyzete egyedi megközelítést tesz szükségessé, amely a PEACE-programok előnyeire épül, megvizsgálva, hogy a szélesebb körű kohéziós politika hogyan segítheti elő a megbékélés folyamatát;

R. mivel a kohéziós politika keretében uniós finanszírozásban részesülő projekteket ismerő polgárok 79%-a úgy véli, hogy az uniós finanszírozású projektek pozitív hatást gyakorolnak a régiókra[1], ami segíti az EU-barát attitűd elterjedését;

S. mivel a kohéziós politika keretében uniós finanszírozásban részesülő projektek általános ismertsége 2021 óta 2 százalékponttal csökkent[2], ami azt jelenti, hogy nagyobb decentralizációra van szükség annak érdekében, hogy a kohéziós politika még közelebb kerüljön a polgárokhoz;

1. kitart amellett, hogy a kohéziós politika regionális és helyi fókusza, helyi alapú megközelítése és stratégiai tervezése, valamint az európai magatartási kódex megerősített végrehajtásával, a gazdasági és civil társadalmi szereplők bevonásával a partnerség elvén és a többszintű kormányzáson alapuló decentralizált programozási és végrehajtási modellje e politika kulcsfontosságú és pozitív elemei, amelyek meghatározzák annak hatékonyságát; szilárd meggyőződése, hogy a kohéziós politika e modelljét minden régióban folytatni kell, és ahol lehetséges, mélyíteni kell mint az egyenlőtlenségek csökkentésére, a gazdasági, társadalmi és területi kohézió biztosítására és az uniós stratégiákkal, a környezet védelmével összhangban a regionális és helyi fenntartható növekedés ösztönzésére szolgáló fő hosszú távú uniós beruházási eszközt, amely az EU versenyképessége és az igazságos átmenet kulcsfontosságú előmozdítója, és segít az előttünk álló új kihívások leküzdésében is;

2. felszólít a kohéziós politika és más eszközök közötti egyértelmű elhatárolásra, hogy elkerülhető legyenek az átfedések és az uniós eszközök közötti verseny, biztosítható legyen a különböző beavatkozások egymást kiegészítő jellege, és javuljon az uniós támogatás láthatósága és érthetősége; ebben az összefüggésben megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait anélkül állítják a gazdasági fejlődés és növekedés szolgálatába, anélkül, hogy kifejezetten a régiók közötti gazdasági, társadalmi és területi kohézióra összpontosítanának; aggodalmát fejezi ki a

---

1 Európai Bizottság: Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság és Kommunikációs Főigazgatóság: *Citizens' awareness and perceptions of EU regional policy* (Mennyire ismerik és milyennek látják a polgárok az uniós regionális politikát). 531. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés, 2023.

2 531. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés, i. m.

Bizottság azon tervei miatt, hogy teljesítményalapú megközelítést alkalmaz az európai strukturális és beruházási alapokra; elismeri, hogy a teljesítményalapú mechanizmusok hozzájárulhatnak a szakpolitika hatékonyabbá és eredményorientáltabbá tételéhez, de óva int attól, hogy a modellt egységesen alkalmazzák, valamint komoly kétségeit fejezi ki az európai strukturális és beruházási alapok kifizetésének központilag meghatározott reformcélok teljesítéséhez való kapcsolására vonatkozó elképzelésekkel kapcsolatban, különösen akkor, ha a reformcélok nem tartoznak a regionális szint hatáskörébe;

3. ellenzi az uniós finanszírozási programok – köztük a megosztott irányítás alá tartozó programok, például a kohéziós politika és a közös agrárpolitika – felülről irányított központosítási reformjának minden formáját, és támogatja a döntéshozatal helyi és regionális szintre történő nagyobb mértékű decentralizálását; kéri a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a gazdasági és civil társadalmi szereplők fokozottabb bevonását a megosztott irányítású uniós programok minden szakaszában, az előkészítéstől és a programozástól a végrehajtásig, a megvalósításig és az értékelésig, szem előtt tartva, hogy a régiók gazdasági és társadalmi fejlődése, valamint a régiók közötti területi kohézió csak az összes szereplő közötti jó együttműködés alapján valósítható meg;

4. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikai alapok mellett az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) kulcsszerepet játszik a vidéki területek támogatásában; hangsúlyozza, hogy az EMVA kialakításának összhangban kell lennie a kohéziós politikai alapok szabályaival a szinergiák fokozása és a több forrásból finanszírozott vidékfejlesztési projektek elősegítése érdekében;

5. sajnálja, hogy a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC) nem teljesíti az Oroszországba és Belaruszba áttelepített vagy az ideiglenesen megszállt ukrán területeken tartózkodó ukrán gyermekek védelmére irányuló küldetését;

6. meggyőződése, hogy a kohéziós politika csak akkor tudja továbbra is betölteni szerepét, ha szilárd finanszírozással rendelkezik; hangsúlyozza, hogy ez azt jelenti, hogy a jövőbeli kohéziós politikát szilárd finanszírozásban kell részesíteni a 2027 utáni pénzügyi időszak tekintetében; hangsúlyozza, hogy olyan ambiciózus és könnyen hozzáférhető finanszírozást kell biztosítani, amely lehetővé teszi, hogy a kohéziós politika maradjon továbbra is az EU fő beruházási politikája, megőrizve ugyanakkor a potenciális új kihívások kezeléséhez szükséges rugalmasságot, ideértve a kettős felhasználású termékek fejlesztésének finanszírozását is, és lehetővé téve a helyi önkormányzatok, az érdekelt felek és a kedvezményezettek számára a helyi fejlesztés hatékony előmozdítását; szilárd meggyőződése, hogy a kiszámíthatatlan kihívásokra való rugalmas reagálás képessége nem mehet a kohéziós

politika egyértelmű hosszú távú stratégiai fókuszának és célkitűzéseinek rovására;

7. hangsúlyozza az EU következő többéves pénzügyi keretének és a 2021–2027-es kohéziós politikai programok félidős felülvizsgálatának fontos szerepét a kohéziós politika jövőjének alakításában; megismétli, hogy a következő, 2028–2034 közötti többéves pénzügyi keretben ambiciózusabb kohéziós politikára van szükség a 2027 utáni időszakra vonatkozóan; ezért kéri, hogy a következő többéves pénzügyi keret biztosítsa, hogy a kohéziós politika reálértéken továbbra is legalább ugyanolyan szintű finanszírozásban részesüljön, mint a jelenlegi időszakban; kéri továbbá, hogy az új többéves pénzügyi keretben a kohéziós politika továbbra is külön fejezetként szerepeljen; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikát meg kell védeni azoktól a statisztikai hatásoktól, amelyek az átlagos uniós GDP megváltoztatása révén módosíthatják a régiók támogathatóságát; megismétli, hogy új uniós saját forrásokra van szükség;

8. ezért javasolja, hogy fokozzák a következő többéves pénzügyi keret előre nem látható szükségletekre való reagálásra irányuló képességét, többek között azáltal, hogy kezdetektől fogva elegendő mozgásteret és rugalmasságot biztosítanak; hangsúlyozza azonban e tekintetben, hogy a kohéziós politika nem válságkezelő eszköz, és nem térhet el fő célkitűzéseitől, nevezetesen hosszú távú beruházási jellegétől; kéri, hogy erősítsék meg az Európai Unió Szolidaritási Alapját, többek között az előfinanszírozása tekintetében, hogy az kevésbé bürokratikus és könnyebben hozzáférhető legyen, hogy megfelelő eszköz álljon rendelkezésre a jövőbeli természeti katasztrófák vagy egészségügyi vészhelyzetek gazdasági, társadalmi és területi következményeire való megfelelő reagáláshoz;; hangsúlyozza, hogy a Parlamentnek megfelelő ellenőrzést kell gyakorolnia minden sürgősségi alap és eszköz felett;

9. elismeri, hogy egyedi esetekben a statisztikai célú területi egységek nómenklatúráját (NUTS 3) is alkalmazni kell oly módon, hogy felismerjék az összes NUTS 2 régión belüli fejlettségi egyenlőtlenségek fennállását; úgy véli, hogy az egy főre jutó regionális GDP-nek továbbra is a fő kritériumnak kell maradnia a kohéziós politika keretében a tagállamoknak jutó allokációk meghatározásához; üdvözli, hogy a Parlament folyamatos felhívásait követően a Bizottság megkezdte további kritériumok[1] – például az üvegházhatásúgáz-kibocsátás, a népsűrűség, az iskolázottsági szint és a munkanélküliségi ráta – mérlegelését annak érdekében, hogy jobb társadalmi-gazdasági áttekintést nyújtson a régiókról;

10. hangsúlyozza, hogy a jogállamisági feltételrendszer átfogó feltételrendszer, amely elismeri és kikényszeríti a jogállamiság

---

[1] Európai Számvevőszék, Gyorsvizsgálat – A 2021–2027-es időszakra vonatkozó kohéziós politikai finanszírozás tagállamok közötti elosztása, 2019. március.

tiszteletben tartását, és amely a kohéziós politika finanszírozásának egyik feltétele, annak biztosítása érdekében, hogy az uniós forrásokat átlátható, méltányos és felelősségteljes módon, hatékony és eredményes pénzgazdálkodás mellett használják fel; úgy véli, hogy a kohéziós politika végrehajtása során meg kell erősíteni a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartását, és biztosítani kell, hogy valamennyi fellépés összhangban álljon a demokratikus elvekkel, a nemek közötti egyenlőséggel és az emberi jogokkal, beleértve a munkavállalók jogait, a fogyatékossággal élő személyek jogait és a gyermekek jogait; kiemeli az Európai Csalás Elleni Hivatal és az Európai Ügyészség fontos szerepét az Unió pénzügyi érdekeinek védelme terén;

11. szorgalmazza, hogy tegyenek további erőfeszítéseket az uniós, nemzeti és regionális szintű kohéziós politikai alapokra vonatkozó szabályok és adminisztratív eljárások egyszerűsítése, rugalmasabbá tétele, szinergiáik erősítése és észszerűsítése érdekében, teljes körűen kiaknázva a hozzáférhetőség és a hatékonyság javítására rendelkezésre álló technológiákat, a meglévő és jól bevált megosztott irányítási keretre építve, a felhasználók bizalmának erősítése érdekében, ezáltal ösztönözve a gazdasági és civil társadalmi szereplők szélesebb körének részvételét a támogatott projektekben, és maximalizálva az alapok hatását; további kezdeményezésekre szólít fel, amelyek lehetővé teszik a kohéziós alapok jobb felhasználását, beleértve a társfinanszírozás szintjének növelését, az előfinanszírozás növelését és a gyorsabb beruházási visszatérítéseket; kéri, hogy a – különösen a kisebb közösségeket képviselő – helyi közigazgatási szerveket technikailag képezzék ki az alapok jobb adminisztratív kezelésére; hangsúlyozza ezért az egységes ellenőrzési modell megerősítésének, az egyszerűsített költségelszámolási módszerek további kiterjesztésének, valamint az ugyanazon projektre és kedvezményezettre irányuló, azok nemzeti és regionális felügyeletével átfedésben lévő párhuzamos ellenőrzések és auditok csökkentésének fontosságát, annak érdekében, hogy a végrehajtás következő éveiben ne ismétlődhessenek meg a hibák;

12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy már a programozási szakaszban biztosítsanak nagyobb rugalmasságot a régiók számára sajátos szükségleteik és sajátosságaik figyelembevétele érdekében, hangsúlyozva a gazdasági és civil szereplők bevonásának szükségességét; hangsúlyozza, hogy a tematikus koncentráció kulcsfontosságú elem volt a kohéziós politikának az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel való összehangolásában; ezért kéri a Bizottságot, hogy ismertesse a tematikus koncentráció végrehajtásával kapcsolatos valamennyi megállapítást, és vonja le a tanulságokat a jövőbeli jogalkotási javaslatokhoz;

13. elismeri, hogy a zöld, a digitális és a demográfiai átállás jelentős kihívásokat jelent, ugyanakkor lehetőségeket is kínál a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval kapcsolatos célok eléréséhez; elismeri, hogy a statisztikailag magas jövedelmű térségek elfedhetik

egy adott régión belüli gazdasági problémákat; tudatában van annak a kockázatnak, hogy az átállás során a regionális egyenlőtlenségek növekedhetnek, a társadalmi egyenlőtlenségek elmélyülhetnek, és felerősödhet az „elégedetlenség földrajzának” nevezett jelenség; hangsúlyozza, hogy el kell érni az EU fenntarthatósági és éghajlat-politikai célkitűzéseit, és az Unió versenyképességének megerősítése révén fenn kell tartani a közös gazdasági növekedést; ezért olyan európai stratégiára szólít fel, amely harmonikus növekedést biztosít az EU-ban, és figyelembe veszi az egyes régiók sajátos igényeit; megerősíti elkötelezettségét a zöld és digitális átállás megvalósítása mellett, mivel ez lehetőségeket teremt az EU versenyképességének javítására; hangsúlyozza, hogy olyan infrastrukturális projektekbe kell befektetni, amelyek javítják az összekapcsolhatóságot, különösen a fenntartható, intelligens közlekedés, valamint az energia- és digitális hálózatok terén, biztosítva, hogy minden régió – beleértve a távoli és kevésbé fejlett régiókat is – teljes mértékben beépüljön az egységes piacba, és méltányosan részesüljön az általa nyújtott lehetőségekből; ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy támogatni kell a zöld iparágak fejlődését, a helyi sajátosságokat és hagyományokat támogatva, hogy a gazdasági környezet és a civil társadalom ellenállóbbá váljon a jövőbeli kihívásokkal szemben;

14. szorgalmazza, hogy a kohéziós politika maradjon összhangban az innováció növelésére és az EU egységes piacának kiteljesítésére irányuló törekvéssel, összhangban az európai versenyképességről szóló Draghi-jelentés következtetéseivel; a regionális egyenlőtlenségek összefüggésében kiemeli a továbbra is fennálló innovációs szakadék problémáját, továbbá az innováció és a régiók közötti gazdasági konvergencia előmozdítására, illetve az innovációs szakadék csökkentésére irányuló, személyre szabott, helyi alapú megközelítést szorgalmaz; kéri, hogy a helyi és regionális innováció játsszon nagyobb szerepet a versenyképes kutatási és innovációs ökoszisztémák kiépítésében és a területi kohézió előmozdításában; rámutat az olyan új uniós kezdeményezésekre, mint a regionális innovációs völgyek és a regionális innovációs partnerségek, amelyek célja az eltérő innovációs teljesítményű területek összekapcsolása és az innovációs szakadék leküzdése; úgy véli, hogy ez a megközelítés meg fogja erősíteni a regionális autonómiát, lehetővé téve a helyi és regionális hatóságok számára, hogy sajátos igényeiknek, jellegzetességeiknek és kapacitásaiknak megfelelően alakítsák az uniós politikákat és célkitűzéseket, a partnerség elvének védelme mellett;

15. meggyőződése, hogy a kohéziós politikának továbbra is elő kell mozdítania az igazságos átmenet elvét, figyelembe véve a régiók sajátos szükségleteit, ugyanakkor nem hagyva hátra egyetlen területet és senkit sem; felszólít az igazságos átmenet folyamatának további finanszírozására, teljes mértékben integrálva az Igazságos Átmenet Alapot a közös rendelkezésekről szóló rendeletbe, és megerősített pénzügyi eszközökkel ellátva azt a 2027 utáni programozási időszakra; hangsúlyozza mindazonáltal, hogy értékelni

kell az Igazságos Átmenet Alapnak a támogatható régiók átalakulására gyakorolt hatását, és – biztosítva, hogy az alap továbbra is a kohéziós politika részét képezze – az új többéves pénzügyi keretben finomítani kell a megközelítést az érintett közösségek gazdasági és társadalmi jólétének biztosítására irányuló megállapítások és konkrét intézkedések alapján;

16. hangsúlyozza, hogy javítani kell a kohéziós politika és az uniós gazdasági kormányzás közötti kapcsolódást, el kell kerülni ugyanakkor a büntető megközelítést; hangsúlyozza, hogy az európai szemeszternek meg kell felelnie az EUMSZ 174. és 175. cikke szerinti kohéziós politikai célkitűzéseknek; kéri, hogy a régiók vegyenek részt e célkitűzések megvalósításában, és határozottabb területi megközelítést szorgalmaz; szorgalmazza a makrogazdasági feltételrendszer fogalmának átgondolását, és annak a lehetőségnek a feltárását, hogy ezt a koncepciót a feltételrendszer új formáival helyettesítsék, hogy jobban tükrözzék az előttünk álló új kihívásokat;

17. aggodalmát fejezi ki a fejlődési csapdába esett régiók növekvő száma miatt, amelyek gazdaságilag stagnálnak, és amelyek a demográfiai hanyatlástól és az alapvető szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáféréstől szenvednek; ezért kéri az alapvető szolgáltatások megerősítését célzó projektek társfinanszírozásának felfelé történő kiigazítását; hangsúlyozza a kohéziós politika eszközeinek szerepét az emberek helyben maradáshoz fűződő tényleges jogát érintő demográfiai változásokkal – többek között az elnéptelenedéssel, az elöregedéssel, a nemek közötti egyensúlyhiánnyal, az agyelszívással, a szakképzett munkaerő hiányával és a régiók között a munkaerő tekintetében tapasztalható egyensúlyhiánnyal – kapcsolatosan kihívásokkal szembenéző különböző régiók és helyi területek támogatásában; elismeri, hogy e jelenségek ellensúlyozása érdekében célzott gazdasági ösztönzőkre és strukturális beavatkozásokra van szükség; ezzel összefüggésben célzott programok végrehajtására szólít fel a tehetségek vonzása, fejlesztése és megtartása érdekében, különösen a képzett munkaerő jelentős kiáramlásával szembesülő régiókban, a helyi és regionális gazdasági igényekhez és lehetőségekhez igazodó oktatási, kulturális, vállalkozói és innovációs ökoszisztémák előmozdítása révén;

18. elismeri annak fontosságát, hogy támogatást és finanszírozást nyújtsanak azoknak a régióknak, amelyek tartós és súlyos gazdasági nehézségekkel vagy súlyos tartós természeti és demográfiai hátrányokkal küzdenek; megismétli, hogy fenn kell tartani és javítani kell a minőségi alapszolgáltatások (például az oktatás és az egészségügyi ellátás), a közlekedés és a digitális összeköttetés biztosítását ezekben a régiókban, elő kell mozdítani gazdasági diverzifikációjukat és munkahelyteremtésüket, és segíteni kell őket az olyan kihívásokra való reagálásban, mint a vidéki térségek elnéptelenedése, a népesség elöregedése, a szegénység, a népesség csökkenése, a magány és az elszigeteltség, valamint a fogyatékossággal élő személyek és más kiszolgáltatott csoportok

előtt álló lehetőségek hiánya; hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni a stratégiai ágazatok – például a megújuló energia, a fenntartható turizmus, a digitális innováció és az infrastruktúra – fejlesztését és megfelelő finanszírozását az egyes régiók gazdasági potenciáljához és erőforrásaihoz igazított módon, annak érdekében, hogy szélesebb körű feltételeket teremtsenek az endogén növekedéshez és a kiegyensúlyozott fejlődéshez valamennyi régióban, különösen a vidéki, távoli és kevésbé fejlett területeken, a határ menti régiókban, a szigeteken és a legkülső régiókban; emlékeztet a vidék és város közötti szoros kapcsolatok, valamint a vidéki térségekben élő nők kiemelt támogatásának fontosságára;

19. hangsúlyozza, hogy testre szabott megközelítésre van szükség az EUMSZ 349. cikkében meghatározott legkülső régiók számára, amelyek távoli fekvésük, kis piaci méretük, az éghajlatváltozással szembeni kiszolgáltatottságuk és gazdasági függőségeik miatt egyedi és halmozott strukturális kihívásokkal néznek szembe; hangsúlyozza, hogy ezek az állandó korlátok – beleértve a hazai gazdaság kis méretét, az európai kontinenstől való nagy távolságot, a harmadik országok közelében való elhelyezkedést, legtöbbjük esetében a kettős szigetjelleget és a termelő ágazat korlátozott diverzifikációját – többletköltségeket és csökkent versenyképességet eredményeznek, ami különösen bonyolulttá és költségessé teszi a zöld és digitális átálláshoz való alkalmazkodásukat; hangsúlyozza, hogy jelentős potenciál van a további fejlődésre, többek között a regionális összeköttetések javítása, valamint olyan kulcsfontosságú ágazatok fejlesztése révén, mint a kék gazdaság, a fenntartható mezőgazdaság, a megújuló energiák, az űrtevékenységek, a kutatás vagy az ökoturizmus; ismételten felhívja a Bizottságot, hogy kellően vegye figyelembe minden újonnan javasolt jogszabály legkülső régiókra gyakorolt hatását annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek az aránytalan szabályozási terhek és e régiók gazdaságára gyakorolt kedvezőtlen hatások;

20. hangsúlyozza, hogy a városok, nagyvárosok és nagyvárosi területek maguk is olyan kihívásokkal küzdenek, mint a szegénynegyedek, a lakhatási problémák, a forgalmi torlódások és a rossz levegőminőség, ami az egyenlőtlen területi fejlődésből fakadó kihívások elé állítja a társadalmi és gazdasági kohéziót; hangsúlyozza, hogy különleges programra van szükség a városok számára, és felszólít a kisebb települések és városok összekötése révén a funkcionális városi térségekkel való kapcsolatok elmélyítésére, hogy a gazdasági és társadalmi előnyök egyenletesebben oszoljanak meg az egész területen; hangsúlyozza, hogy fokozni kell az uniós városfejlesztési menetrend kezdeményezései és a kohéziós politikai eszközök közötti koordinációt, előmozdítva a területi sajátosságokat és a felmerülő kihívásokat figyelembe vevő integrált megközelítést; kéri továbbá, hogy a regionális és helyi önkormányzatok, valamint a városok és városi hatóságok közvetlenebb hozzáférést kapjanak az uniós finanszírozáshoz, többek között az integrált területi beruházások szélesebb körű alkalmazása révén;

21. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika keretében folytatni és erősíteni kell a megfizethető lakásokba történő beruházásokat, elismerve annak jelentőségét mind a régiók, mind a városok számára; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi két lehetőségen (energiahatékonyság és szociális lakhatás) túlmutatóan elő kell mozdítani a lakáscélú beruházás szempontjából releváns változásokat; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika fontos szerepet játszik e kezdeményezések bevezetésében és koordinálásában; továbbá fontosnak tartja, hogy a lakhatás megfizethetőségét is beépítsék az URBACT kezdeményezésbe;

22. hangsúlyozza az erős külső határrégiók stratégiai fontosságát az EU biztonsága és rezilienciája szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy a kohéziós politika keretében testre szabott eszközökkel és beruházásokkal támogassa az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja által érintett tagállamokat és régiókat, különösen az EU keleti határán fekvő régiókat, azáltal, hogy felülvizsgálja a regionális állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokat[1], valamint támogassa őket abban, hogy a lehető legjobban kihasználják a kohéziós politikai alapok, többek között az Interreg által kínált lehetőségeket, hogy segítsenek megbirkózni a háború lakosságra és területekre gyakorolt káros társadalmi-gazdasági hatásaival; kéri továbbá, hogy nyújtsanak támogatást a tagjelölt országokkal, például Ukrajnával és Moldovával határos régióknak a kapcsolatok megerősítése és uniós integrációjuk előmozdítása érdekében;

23. kiemeli általában a területi együttműködés és különösen a határokon átnyúló együttműködés hozzáadott értékét; hangsúlyozza az Interreg fontosságát a határokon átnyúló régiók, köztük a legkülső régiók számára; hangsúlyozza az Interreg fontos szerepét e régiók fejlődéséhez való hozzájárulásban és a határokon átnyúló akadályok leküzdésében, többek között a határokon átnyúló bizalomépítésben, a közlekedési kapcsolatok fejlesztésében, a jogi és adminisztratív akadályok azonosításában és csökkentésében, valamint a határokon átnyúló közszolgáltatások nyújtásának és használatának fokozásában; az Interreg-programot a sürgősségi szolgálatok előtt álló tartósan fennálló, határon átnyúló akadályok leküzdésére szolgáló legfőbb uniós eszköznek tekinti, és javasolja, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet ezekre a szolgáltatásokra; hangsúlyozza, hogy a határ menti területek, köztük az EU külső határain fekvő területek, az agresszor országokkal határos országok gyakran sajátos kihívásokkal néznek szembe; úgy véli, hogy a többféle kihívással szembesülő uniós határrégiókat támogatni kell, és megítélése szerint több eszközzel kell ellátni azokat; üdvözli a BRIDGEforEU-ról szóló új rendeletet; nyomatékosítja a kisléptékű és határokon átnyúló projektek fontosságát, és hangsúlyozza a hatékony helyszíni végrehajtás szükségességét; felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze a tagállamokat, hogy aktívan támogassák a

---

[1] A Bizottság „Iránymutatások a regionális állami támogatásokról” című, 2021. április 29-i közleménye (HL C 153., 2021.4.29., 1. o.).

figyelemfelkeltő kampányokat a határ menti régiókban a határokon átnyúló együttműködés hatásának maximalizálása érdekében;

24. emlékeztet arra, hogy „támogatni kell a kohéziót”, ahelyett, hogy csupán a „ne árts a kohéziónak” elvre támaszkodnánk, ami azt jelenti, hogy egyetlen intézkedés sem akadályozhatja a konvergenciafolyamatot, és nem járulhat hozzá regionális egyenlőtlenségek kialakulásához; kéri, hogy ezeket az elveket horizontális elvekként határozottabban építsék be minden uniós szakpolitikába annak érdekében, hogy azok támogassák az EUMSZ 3. és 174. cikkében meghatározott, társadalmi, gazdasági és területi kohézióval kapcsolatos célkitűzéseket; felhívja továbbá a Bizottságot, hogy adjon ki konkrét iránymutatásokat arra vonatkozóan, hogy miként lehet ezeket az elveket az uniós politikákban végrehajtani és érvényesíteni, különös figyelmet fordítva az uniós jogszabályoknak a kevésbé fejlett régiók versenyképességére gyakorolt hatására; megismétli, hogy az új jogalkotási javaslatoknak megfelelően figyelembe kell venniük a helyi és regionális realitásokat; azt javasolja, hogy a Bizottság olyan innovatív eszközöket vegyen igénybe, mint a RegHUB (regionális központok hálózata) az uniós politikák régiókra gyakorolt hatásának adatainak gyűjtése érdekében; e célból hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az uniós jogszabályok területi hatásvizsgálatát, és ezzel egyidejűleg meg kell erősíteni az egyéb vonatkozó szakpolitikák területi vonatkozásait; kitart amellett, hogy a kohézió előmozdítására egyúttal a tagállamok és régióik közötti szolidaritás és kölcsönös támogatás előmozdításának módjaként is tekintsenek; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák a kohéziós politika előnyeinek kommunikálására és láthatóságára irányuló erőfeszítéseiket, bemutatva az állampolgároknak az EU kézzelfogható eredményeit, és kulcsfontosságú eszközt kínálva az euroszkepticizmus leküzdéséhez; üdvözli a Kohesio platform többnyelvű változatának elindítását;

25. aggodalommal állapítja meg, hogy az elmúlt években a tagállamok jelentősen csökkentették a szegényebb régiók nemzeti finanszírozását; emlékeztet az addicionalitásra vonatkozó uniós szabály tiszteletben tartásának fontosságára; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a nemzeti hatóságok a strukturális és beruházási alapok projektjeinek tervezése és végrehajtása során megfelelően vegyék figyelembe a belső kohéziót;

26. hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikát a regionális szükségletekhez való igazításon túl a legkisebb szintre is ki kell terjeszteni, azaz a forrásoknak a legkisebb projektek és projektgazdák számára is hozzáférhetőnek kell lenniük; rámutat, hogy kezdeményezéseik gyakran a leginnovatívabbak, és jelentős hatást gyakorolnak a vidékfejlesztésre; megismétli, hogy ezeknek a forrásoknak a kedvezményezettek méretétől és hatókörétől függetlenül mindenki számára hozzáférhetőnek kell lenniük; jóváhagyja a kohéziós szövetség „A 2027 utáni kohéziós politikáért, amely senkit nem hagy hátra” című felhívását;

27. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások késedelmei, valamint az, hogy a tagállamok nagyobb hangsúlyt fektettek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak programozására, jelentős késedelmekhez vezettek a 2021–2027-es programozási időszakban; hangsúlyozza, hogy fontos, hogy a következő keretről időben megállapodás szülessen, ezért kéri, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendeletet és a költségvetési tárgyalásokat legalább egy évvel az új finanszírozási időszak kezdete előtt zárják le annak érdekében, hogy a tagállamok kellő időben kidolgozhassák nemzeti és regionális finanszírozási stratégiáikat, és így biztosítani lehessen a következő finanszírozási időszakra való sikeres átállást, valamint a meglévő európai strukturális és beruházási alapokból finanszírozott projektek folytatását;

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Európai Bizottságának, valamint a tagállamok nemzeti és regionális parlamentjeinek.